

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Bursíkovou ve věci

žalobkyně: **H. P.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 15. 7. 2022, č. j. X,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2022, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalobkyni se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 25. 3. 2022, č. j. X, žalovaná snížila žalobkyni od 14. 4. 2022 výši invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Rakovník (dále jen „OSSZ“) ze dne 29. 1. 2022 totiž pracovní schopnost žalobkyně poklesla pouze o 45 %.
2. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala námitky, které žalovaná zamítla v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

3. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), podanou dne 17. 8. 2022 domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

4. Žalobkyně s napadeným rozhodnutím nesouhlasí, neboť podle jejího názoru její zdravotní stav nadále odpovídá druhému stupni invalidity. Její zdravotní stav se nezlepšil a byl chybně posouzen. Od 16. 9. 2002 do 31. 3. 2021 byla zaměstnána ve Valeo autoklimatizace k. s. a vykonávala práci operátora montáže. Nyní má neustálé bolesti prstů a zápěstí a třes obou rukou. Byla jí klasifikována nemoc z povolání (diagnóza tendosynovitida flexorů předloktí). Požaduje, aby byl znovu posouzen její zdravotní stav.
5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě poukázala na závěry posudkové lékařky, která potvrdila závěry posudku OSSZ. Nové lékařské nálezy doložené v průběhu námitkového řízení nedokládají nové posudkově významné skutečnosti a nemají vliv na změnu posudkového hodnocení. Předchozí posouzení, kterým byla žalobkyně uznána invalidní ve druhém stupni, bylo provedeno v době nedokončeného vyšetření pro nemoc z povolání a v ne zcela stabilizovaném stavu. Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby. S ohledem na žalobní námitky žalovaná navrhuje provést důkaz posudkem posudkové komise MPSV ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
6. V průběhu jednání dne 17. 1. 2023, které soud nařídil za účelem provedení důkazu posudkem posudkové komise MPSV, žalobkyně setrvala na svém procesním stanovisku. Žalovaná ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.

Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalovaná rozhodnutím ze dne 24. 5. 2021 přiznala žalobkyni od 13. 2. 2021 invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Učinila tak na základě posudku OSSZ ze dne 21. 4. 2021, podle kterého byla žalobkyně invalidní ve druhém stupni, neboť u ní míra poklesu pracovní schopnosti činila 50 %. Datum vzniku invalidity byl stanoven k 13. 1. 2021, doba platnosti posudku do 31. 1. 2022.
8. V posudku ze dne 29. 1. 2022 posudková lékařka OSSZ na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře, profesního dotazníku a lékařských zpráv (nálezy z ortopedické ambulance, neurologické ambulance a kliniky pracovního lékařství) dospěla k závěru, že u žalobkyně již nejde o invaliditu druhé stupně, neboť její pracovní schopnost poklesla o 45 % v důsledku oboustranného postižení entezopatií, tedy zdravotního postižení uvedeného v kapitole XIII, oddílu C, položce 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Posudková lékařka zvolila vzhledem k tíži omezení horní hranici procentního rozmezí, kterou pro kvalifikaci podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity navýšila o 10 %.
9. S odkazem na závěr posudkové lékařky OSSZ žalovaná vydala dne 25. 3. 2022 rozhodnutí, jímž od 14. 4. 2022 snížila výši invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Žalobkyně toto rozhodnutí napadla námitkami, v nichž vyslovila nesouhlas se snížením invalidního důchodu. Uvedla, že její zdravotní stav se nezlepšil, nezměnil a odpovídá nadále invaliditě druhého stupně.

10. Posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 16. 6. 2022. Na základě totožných podkladů a lékařských zpráv přiložených k námitkám potvrdila závěr posudkové lékařky OSSZ jak z hlediska rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (oboustranné postižení horních končetin při entezopatiích), tak z hlediska jejího podřazení pod příslušnou položku vyhlášky o posuzování invalidity. Pokles pracovní schopnosti stanovila shodně s posudkovou lékařkou OSSZ na 45 %. Uvedla, že předchozí posouzení, kdy byla žalobkyně uznána invalidní ve druhém stupni, bylo provedeno v situaci nedokončeného vyšetření pro nemoc z povolání a ne zcela stabilizovaného stavu, kdy zároveň došlo k vyčerpání nemocenských dávek.
11. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že v důsledku zjištěného poklesu pracovní schopnosti ve výši 45 % nejsou splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod pro invaliditu druhého ani třetího stupně. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 19. 7. 2022.

Posouzení žaloby

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 7. 12. 2022, který si za účelem posouzení žaloby vyžádal. Členem posudkové komise byla i odborná lékařka z oboru interního lékařství, která žalobkyně při jednání komise (jemuž byla osobně přítomna) vyšetřila. Posudková komise po rozboru spisové dokumentace, dokumentace vyžádané od praktické lékařky, na základě provedeného vyšetření a všech dosud předložených lékařských zpráv (včetně při jednání předložených zpráv ortopeda za období 27. 11. 2021 až 2. 11. 2022) uzavřela, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni. Pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil 50 %.
14. Posudková komise žalobkyni posuzovala z hlediska profesního jako prodavačku. Konstatovala, že při vyšetření dne 9. 12. 2019 byla žalobkyni diagnostikována polyentezopatie oblasti karpu a de Quervainův syndrom bilaterálně. Podle vyšetření z roku 2020 jsou bolesti a třes rukou trvalé, nález se nezměnil. Stav se subjektivně ani objektivně nelepší, bez předpokladu funkčního zlepšení klinického nálezu. Vyšetření svědčící o postupném zhoršování obsahuje chorobopis ortopeda v dekurzech v roce 2021 a 2022. Užívá analgetika, několikrát byla zahájena rehabilitace, ale bez efektu. Postupně progreduje bolestivé omezení s trvalým třesem prstů obou rukou, aktuálně jsou problémy i se základní motorikou rukou při běžném domácím režimu. Stav tedy neregreduje, naopak progreduje. Vzhledem k tomu, že stav se nelepší, naopak postupně progreduje se stanovením spíše nepříznivé prognózy, neshledala posudková komise důvod ke změně stupně invalidity na první.
15. Posudková komise uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zdravotní postižení funkčně srovnatelné s postižením uvedeným v kapitole XIII, oddílu C, položce 4e přílohy

k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudková komise zvolila horní hranici procentního rozmezí této položky, tj. 45 %. Vzhledem k vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání nebo na schopnost rekvalifikace podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity posudková komise tuto hodnotu navýšila o dalších 5 %, celkově tedy na 50 %. Jako datum vzniku invalidity druhého stupně posudková komise stanovila 13. 1. 2021, dobu platnosti posudku do prosince 2025.

16. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
17. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
18. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní

schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

19. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání přešetřila zdravotní stav žalobkyně odborným lékařem. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl C, položku 4e přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (úžinové syndromy, syndrom karpálního tunelu – postižení obou končetin se středně těžkou poruchou funkce rukou). Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 35 až 45 %. Posudková komise stanovila pokles na horní hranici tohoto rozmezí, tj. ve výši 45 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila o 5 %, což také řádně odůvodnila, a to vlivem postižení na schopnost využívat dosažené vzdělání nebo na schopnost rekvalifikace. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, které jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastníci řízení závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity druhého stupně nikterak nezpochybnili.
20. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně soud dospěl k závěru, že jako nejpresvědčivější, logický a vycházející z nejúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 7. 12. 2022. Podstatné je zejména to, že posudkové lékařky OSSZ a žalované zjevně vůbec nevzaly v potaz progredující stav žalobkynina zdravotního postižení po jeho stabilizaci. Teprve posudková komise MPSV zohlednila progredující charakter postižení s nepříznivou prognózou a neúspěšnost rehabilitací a vliv tohoto postižení na schopnost využívat dosažené vzdělání a na schopnost případné rekvalifikace. Posudková komise také žalobkyni osobně vyšetřila a vycházela též z nejaktuálnějších zpráv z ortopedické ambulance.
21. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

Závěr a náklady řízení

22. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 7. 12. 2022, jakož i lékařské zprávy, o které se posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyně vznik nákladů souvisejících s řízením před soudem netvrdila, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 17. ledna 2023

Lenka Bursíková, v. r.
soudkyně